

ЎЗБЕКИСТОН ПАХТАСИ 1.000.000 ТОННАДАН ОШДИ

Давлатга фақат аъло сифатли пахта берайлик

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА МЕХНАТНАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 188 (3416).

Якшанба, 25 сентябрь 1966 йил.

Баҳоси 2 тийин.

РЕСПУБЛИКА БАЙРОҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Областимиз бепоён пахта дала-
ларида ҳар қачондан ҳам
жўшқин ҳаёт қайноқ меҳнат на-
фаси уфрмоқда. Каттадан-кичик
бир жону, бир таи бўлиб, пешона-
тери, юрак қўри билан еттишти-
рилган «оқ олтин»ни тезу-соз
йиғиб-териб олиш учун астойдил
бел боғлаб курашмоқда. Бугун
кечагидан эртага бугунгидан кўра
кўпроқ пахта тайёрлаш жангатор
шор қилиб қўйилган.

Утган ўн кунлик ичда област-
тимиз пахтакорлари мисли кўрил-
маган даҳшонлик, жасорат на-
муналарини кўрсатиб ишладилар.
Она-Ватанга кўнига йиллик план-
нинг 3,5 ҳатто 4 процентдан
ошириб «оқ олтин» армуғон этди-
лар. Республиканинг барча
областлари ўртасида бошланган
социалистик мусобада энг юқори
кўрсаткичларга эришдилар.

Кеча ана шу марду-майдон пах-
такорларимизнинг меҳнатини му-
носиб таъдирлаш мақсадида Оқ-
қўрғон районидagi «Ўзбекистон
ССР беш йиллиги» совхозида йи-
ғилиш бўлиб ўтди. Қолхоз ва
совхозларнинг раҳбарлари, бош-
ланган партия ташкилотларининг
секретарлари, қишлоқ хўжалиги
мутахассислари, област партия
ва совет ташкилотларининг ходим-
лари иштирок этган бу йиғилишда
давлатга пахта топширишда об-
ластлар ичда олданда бораётган
ойтахт областига, Оққўрғон рай-
онига ва шу райондаги «ЎзССР
беш йиллиги» совхозига республи-
ка кўчма Қизил байроқлари топ-
ширилди.

КПСС Марказий Комитети Си-
ёсий Бюроси аълолигига кандидат,
Ўзбекистон Компартияси Марка-
зий Комитетининг биринчи секре-
тари ўртоқ Ш. Р. Рашидов Ўзе-
бекистон Компартияси Марказий
Комитети, республика Олий Совети
Президиуми ва Министрлар Сове-
тининг кўчма Қизил байроқлари-
ни мусобада ғолиблари бўлган
марду-майдон пахтакорларга топ-
ширар экан, уларни йиғим-терим
фронтида эришган катта ғалаба-
лари билан таъриқлади, бундан
бўён ҳам улкан зафарларга эри-
шишга чақирди.

Областнинг барча районларида
ҳам ал бойлиги—олтин дурдонали-
римизни ёғим-терим қолдирмай
тез ва соз йиғиб-териб олиш учун
чинакам кураш кетаяпти. Ҳар бир
район ўз ери, техникаси, имкония-
тига қараб олти жадал қамчила-
пти. Оққўрғон райони ва «Ўзе-
бекистон ССР беш йиллиги» сов-
хозининг азамат пахтакорлари эса
бу катта курашда қарвонбоши бў-
либ бормоқдалар. Ажойиб меҳнат
намуналарини кўрсатиб, кўнига 5
процентдан ошириб пахта тайёр-
ламоқдалар.

Областа йиғим-теримнинг шу
қадам жадал олиб борилаётгани-
ни—дала гвардиячилари бўлган
азамат механизаторларимизга қай-
рат ишловатининг меъясидир. Чи-
дан ҳам пойтахт областида пахта-
чиликни тўла механизациялашти-
ришдек энг тўғри, энг оқилона
йўл тугган экан, жангатор отряд
етилиб чиқди. Бу отряд дала
гвардиячилари, пахтазор лочинчи-
лари, механизаторларидир. Тошкент
области ички-уш йилдан бери эри-
шган катта ғалабаларини иш-
нинг қўзғини билган, янгиликка
ихлос қўйган, техникани ўзига
қадирдон дўст, деб билган ана

шу қаҳрамон механик-ҳайдовчи-
лар таъминламоқдалар. Поёнсиз
пахта далаларида жавлон ура-
ётган, кўнига ўз «зантори» ке-
ма»лари бункерларидан минг-минг
тонналаб «оқ олтин» тўкаётган
«пўлат от» суворийларига раҳмат!

Бутун кўнча пахта йиғим-те-
римига сафарбар этиб, суръатга
суръат қўшайлик. Барча хўжа-
ликларда давлатга фақат биринчи
сорт пахта сотиш асосий шўр
бўлиши керак. Буни партия ва хў-
жалигимиз талаб қилмоқда.

Оққўрғон район партия ко-
митетининг биринчи секретари
С. Тоиров, «Ўзбекистон ССР беш
йиллиги» совхозининг директори
З. Мақсумов ўртоқлар республи-
ка кўчма Қизил байроқларини
қабул қилиб олар эналар, улар
пахтакорлар меҳнатига берилган
бу юксак баҳога жавобан бундан
бўён ҳам суръатга-суръат қўша-
лик, барча хўжаликларда терим
машиналарининг бегўхон ишла-
шини таъминлайлик, областимиз-
нинг эртарок маррага етиши учун
ҳормай-толмай меҳнат қилайлик,
дедилар.

Йиғилишда Ўрта Чирчиқ рай-
онидagi Охунбобоев номли қол-
хознинг раиси ўртоқ М. Руззай-
тов сўзга чиқиб, мусобақадagi
район пахтакорларини кўчма Қи-
зил байроқ билан қўтлади.

— Бизнинг районда ҳам маши-
на теримига катта эътибор бери-
ляпти. Замона — машина замо-
наси бўлиб қолди. Биз ҳам оқ
қўрғонликлардан иборат олиб, мар-
рага эртарок етиш учун кураша-
лик.

Алимент пахта заводининг ди-

ректори ўртоқ Я. Гадушкин йи-
ғиланларининг эътиборини давлат-
га фақат аъло сифатли пахта
топиришига қаратди. Тўғри, Оқ-
қўрғон райони пахтакорлари
асосий ҳосилини машиналар
ёрида териб олиш билан бирга
ушнинг сифати учун ҳам қайғу-
рмоқдалар. Бу йил биринчи марта
машиналар билан терилган пахта-
дан отбор сортларга ҳам қабул
қилинмоқда. Бу оққўрғонликлар
учун жуда қувончлидир. Агар топ-
ширилган пахта сифатли бўлса
давлат ҳам, пахтакор ҳам жуда
катта маънафат қўлади. Шунинг
учун ҳам йиғим-теримни ёғим-те-
римга қолдирмаслик керак. Бу
ўз навоҳида асосий ҳосилни юқо-
ри сортларга топшириш имкония-
тини беради.

Оққўрғондаги «Ленинград» қол-
хозининг раиси В. Пак, Бенобо-
даги «Победа» қолхозининг раиси
Э. Хатамов ўртоқлар ўз қолхо-
ларига машина терими тўғрисида
давлатга пахта топшириш суръати
кўнча-кўнча жадаллашганлиги
тўғрисида сўзладилар.

Йиғилишда област партия ко-
митетининг биринчи секретари
ўртоқ М. А. Абдуразақов нутқ сўз-
ладди.

Тошкент области деҳқонлари
республикада биринчи бўлиб кў-
нига 3 процентдан пахта топши-
риш мумкин эканлигини амалда
исбот қилиб берган эдилар. Ана-
шу азаматлар кўнига 4 процент-
дан ошириб пахта тайёрлаш мум-
кин эканлигини ҳам ўз қаҳрамо-
на меҳнатлари билан кўрсатди-
лар. Энди улар республикада яна
биринчи бўлиб кўнига 5 процент-
га етказиб пахта тайёрлаш наму-
насини кўрсатиш, республика
кўчма Қизил байрогини йи-
ғим-терим охиригача қўлда маҳ-
кам сақлаб қолтишга аҳд қилди-
лар.

Республикада биринчи
бўлиб коммунистик меҳнат
корхонаси номини олган бу за-
вод ишчилари инженер-техник
хизматлари ва хизматчилари
маҳсулотнинг асосий тури —
қолбаса ишлаб чиқаришни мут-
тақил қўлайлаштирилди. Бу
кўрсаткич бўйича тўққиз ой-
лик топшириш 20 сентябрда
деяниқ 105 процент қилиб ба-
жарилди.

Меҳнатсевар коллектив би-
ринчи ва иккинчи кварталлар-
да суручида СССР Ёшлар ва
сўт саноати министрлиги ҳам-
да озиқ-овқат саноати хизм-
латлари қасбада союзи Марказий
Комитетининг кўчма Қизил
байрогини ҳеч қанга бермай
кеймоқда. Ишчилар бу бай-
роқини учинчи кварталда ҳам
қўлда сақлаб қолдиш учун
эмин-аманлик оширилган маъ-
бурият олиб ишлайпти. Ой
охиригача Тошкент шаҳар
аҳолиси учун яна қанча билан
80 тонна қолбаса, ҳаммаси бў-
либ эса 100 минг сўмлик ялпи
маҳсулот ишлаб чиқариш учун
курашмоқдалар.

КОМБИНАТ ҒАЛАБАСИ

Янгибўлдида экспериментал
қолбаса заводи коллектив
Улуг Октябрь социалистик ре-
волюциясининг 49 йиллиги ша-
рафига меҳнат вахтасида ту-
риб ишлаб, ажойиб ютуқларини
қўлга киритмоқда. Барча де-
ларда социалистик мусобақа
кеңг аяқ оддирилганлиги,
ушнинг ҳақиқатан ҳам оғмавий
бўлаётганлиги меҳнат ғалаба-
ларига олиб келяпти. Шу ту-
ғрисида ҳам тўққиз ойлик ялпи
маҳсулот ишлаб чиқариш топ-
шириш мўддатидан анча илг-
ри — 20 сентябрда 104,8 про-
цент қилиб адо этилди.

Республикада биринчи
бўлиб коммунистик меҳнат
корхонаси номини олган бу за-
вод ишчилари инженер-техник
хизматлари ва хизматчилари
маҳсулотнинг асосий тури —
қолбаса ишлаб чиқаришни мут-
тақил қўлайлаштирилди. Бу
кўрсаткич бўйича тўққиз ой-
лик топшириш 20 сентябрда
деяниқ 105 процент қилиб ба-
жарилди.

Меҳнатсевар коллектив би-
ринчи ва иккинчи кварталлар-
да суручида СССР Ёшлар ва
сўт саноати министрлиги ҳам-
да озиқ-овқат саноати хизм-
латлари қасбада союзи Марказий
Комитетининг кўчма Қизил
байрогини ҳеч қанга бермай
кеймоқда. Ишчилар бу бай-
роқини учинчи кварталда ҳам
қўлда сақлаб қолдиш учун
эмин-аманлик оширилган маъ-
бурият олиб ишлайпти. Ой
охиригача Тошкент шаҳар
аҳолиси учун яна қанча билан
80 тонна қолбаса, ҳаммаси бў-
либ эса 100 минг сўмлик ялпи
маҳсулот ишлаб чиқариш учун
курашмоқдалар.

Меҳнатсевар коллектив би-
ринчи ва иккинчи кварталлар-
да суручида СССР Ёшлар ва
сўт саноати министрлиги ҳам-
да озиқ-овқат саноати хизм-
латлари қасбада союзи Марказий
Комитетининг кўчма Қизил
байрогини ҳеч қанга бермай
кеймоқда. Ишчилар бу бай-
роқини учинчи кварталда ҳам
қўлда сақлаб қолдиш учун
эмин-аманлик оширилган маъ-
бурият олиб ишлайпти. Ой
охиригача Тошкент шаҳар
аҳолиси учун яна қанча билан
80 тонна қолбаса, ҳаммаси бў-
либ эса 100 минг сўмлик ялпи
маҳсулот ишлаб чиқариш учун
курашмоқдалар.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ ИЖРОЯ КОМИТЕТИДА

Қолхоз ва совхозларда қан-
чон ҳосилни ўриб-йиғиш ва
давлатга сотиш юзасидан бош-
ланган социалистик мусобада
сентябрь ойи иккинчи ўн
кунлиги якунларини қўриб чи-
қиб, област партия комитети
ва област ижроия комитети
қарор қилди.

Область партия комитети ва
область ижроия комитетининг
кўчма Қизил байроғи Оққўрғон
районидagi Димитров номли
қолхозга берилди. «Правление
райони КМ, партия ташкилоти-
нинг секретари Пак, комсомол
ташкilotининг секретари Гали-
мова, бош агроном Когал, бош
инженер Сои, бош бухгалтер
Иш ўртоқлар) Бу қолхоз ўтган
ўн кунлида қанол ҳосилни
ўриб йиғиш ва давлатга сотиш
планини эса 62,9 процент, йиллик
планини эса 60,9 процент бака-
ришлигини таъминлаган.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мух-
бири.

Суратларда: (юқориди чап-
дан) илғор зveno бошчилари
Қ. Маалонов, Владимир Пак,
пешкадам бригада бошчилари
Қ. Рустамов ва Петр Ким ўр-
тоқлар. (Пастда) «Зантори ке-
ма» пахтазор кезмоқда.

А. Абалан фотолари.

ПЛАН ЮЗ

Тошкент сўт комбинати кол-
лектив катта ғалабани қўл-
га киритди. Корхонада маҳ-
сулот ишлаб чиқариш тўқ-
қиз ойлик плани муваффа-
қиятли бажарилди. Ҳозир ком-
бинат деҳқонлари оқтирб ойи
ҳисобидан маҳсулот ишлаб чи-
қарилаётди.

Бу муваффақиятнинг қўлга ки-
ритишда кефир цехи ишчилари
алоҳида гайрат кўрсатдилар.
Улар деҳқонлар бошланган со-
циалистик мусобаданинг ол-
динги сафида бормоқдалар. У.
Усмонов, Л. Губрова, М. Ба-
бушкин ваби пешкадам ишчи-
лар смена топширишларини ор-
тиги билан адо этишляпти.

МАШИНАСОЗЛАР, БАЙРАМ МУБОРАК

Бугун бепоён мамлакатимиз
бўлаб яна бир байрам шоди-
нас қанот қочди. Комму-
низмнинг моддий-техника ба-
засини яратиш учун олиб бо-
риётган умумхалқ кураши-
нинг олдинги сафида бораётган
Машинасозлар кўни биринчи
мартан ишониланди.

Машинасозлар, нақадар шараф-
ли қасб эгаларисиз. Сизнинг қи-
яқини кўларингиз, ақл-заков-
атингиз мўъжизалар яратмоқда.
Уй-рўзгор асбобларидан тортиб,
қоникот сирларини ўрганишга ер-
дам бераётган қосмик кемаларга-
ча — буларнинг ҳаммаси сизлар
олиб бораётган ижодий изланиш-
лар, конструкторлик фикри на-
тижасидир. Бутун халқ хўжалиги-
ни техника жиҳатидан қайта қу-
роллантириш, ҳар қандай ютуқ-
лар асоси бўлган меҳнат унум-
дорлигини ошириш, маҳсулот
таннарини арзонлаштириш, си-
фатини яхшилаш, демак меҳнат-
нашар турмуш фаровонлигини
оширишда ҳал қилувчи роль ў-
йнамоқдасиз. Шунинг айтиш қиё-
фаси, мамлакатимизда ишлаб чи-
қарилаётган ҳар бир сўмлик саноат
маҳсулотининг 26 тийинлигини сиз
тайёрлаётган маҳсулот ташкил
этмоқда.

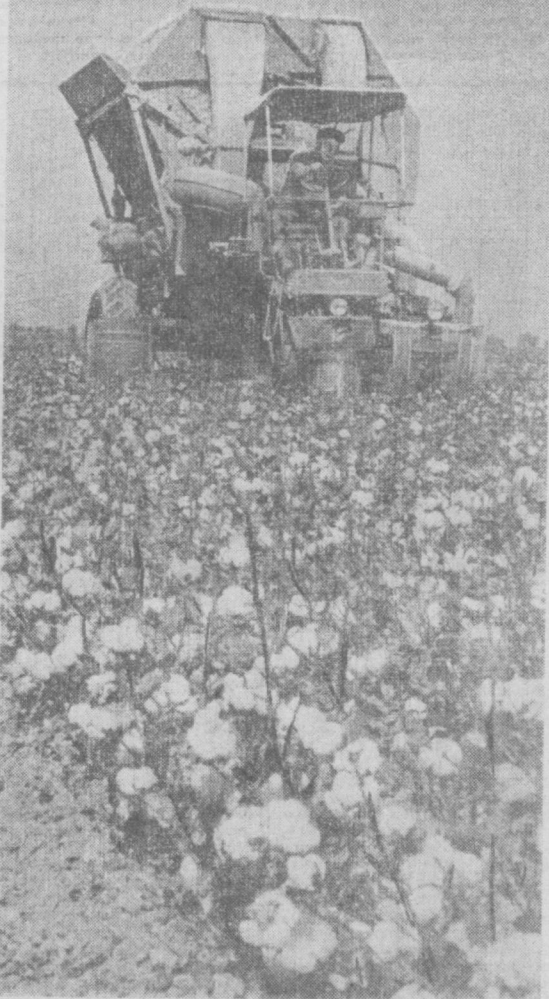
Шунинг учун ҳам она-Ватаним-
мизда машинасозлар қадри-
лимоқда, уларнинг ишига юксак
баҳо берилмоқда, иззат-иқроми,
обру-этибори ўрнига қўйилляпти,
уларнинг ўз меҳнатлари натижа-
сидан моддий ва маънавий ман-
фаатдорликлари ҳар томонлама
оширилмоқда. Коммунистик пар-
тия ва Совет ҳукумати Ленин ва-
сиятларига амал қилиб, халқ хў-
жалигида мўҳим ўрин эгаллаган
оғир саноатнинг бу тармоғини
тез суръатлар билан ривожланти-
риш, машинасозлар меҳнатини
енгиллаштириш, ишнинг барқари-
қилиш ҳақида муттақил таахху-
рлик қилиб келдилар ва қилмоқ-
далар. Натигада саноатнинг бу
етакчи тармоғи йилдан-йилга тар-
қираб юксалмоқда, илдам тарак-
қий эътипти, мамлакатимизнинг
турли районларида машинасоз-
ликнинг йирик-йирик марказлари
вужудга келяпти.

Чор Россиясининг қолоқ, чека
ўлкаси ҳисобланган республика-
миз бошқа саноат тармоқлари
сингери машинасозлиги ҳам мис-
ли кўрилмаган даражада ривож-
ланган ўлкага айланди. Бир вақт-
лар ҳатто кетмонни ҳам чет эл-
лардан олиб келадиган Ўзбеки-
стон эндиликда ман-ман деган чет
эл мамлакатларига турли маши-
налар етказиб бermoқда. Обла-
стимиз ҳақини равишда машинасоз-
лик саноатининг йирик маркази
ҳисобланади.

«Ташкентмаш», «Ташсел-
маш», трансформатор, «Ўзе-
киммаш» эксаватор, компрессор,
трактор-йиғиш, «Ташавто м а ш»,
«Ўзбекхолоккомаш» сингери замо-
навий заводларимизнинг жаҳонга
машхурлиги билан ҳақини равишда
фахрланамиз. Бу ва бошқа кор-
хоналар маркази билан чиқари-
лаётган тўқимачилик саноати
машиналари, энергетика агрегат-
лари, химия асбоб-ускуналари,
пахта терим машиналари, экска-
ваторлар, ер қазих агрегатлари,
компрессорлар, пахтачиликда иш-
лайдиган тракторлар, прицеплар,
гидрометеорология приборлари
жаҳон бозорига юксак баҳола-
ни.

Азамат машинасозлар, байрам
мубораки!

МАШИНА ШАРОФАТИ



Юқори Чирчиқ районидagi
«Ўзбекистон» қолхозда механиз-
аторлар катта ютуқни қўлга ки-
ритдилар. Улар машина билан
пахта териш ишларини бажардилар.
Ўрта хисобда ҳар — бир маши-
на дастлаб теримнинг ўн-
дони гектаридан 23 центнердан
кўпроқ юттирилди. Бу планда
белгиланган ҳосилдорликдан олти
центнердан кам, холос.

Машина билан пахта теришда
механик-ҳайдовчилардан Қўрғон-
бой Маалонов, Пак Владимир ўр-
тоқлар пешкадамлик қилмоқда-
лар. Звенo бошчили, механик-ҳай-
довчи Қўрғонбой Маалонов ҳо-
зиргача ўз агрегатни бункеридан
70 тоннадан зиёд «оқ олтин»
тўқди. Айрим кўнларни унинг
терган пахтаси 7—8 тоннагача
етди. У билан мусобақалашаётган
Пак Владимир ҳам чакки ишлаёт-
гани йўқ. — Бир кўни машина
билан 10 тонна пахта териб, энг
юқори кўрсаткичга эришди. У шу
кўнчага кирмоғи 60 тоннадан
кўпроқ пахта тўқди.

Абдикўр Уролов, Хан Ен-
Гин, Михаил Ваезтов, Аноорбек
Баратов сингари механик-ҳайдов-
чилар пешкадам Қўрғонбой Ма-
алонов билан Пак Владимирнинг
сафдошлари. «Ўзбекистон» қол-
хозда моҳир механик-ҳайдовчи-
лар сингари чевар теримчилар
ҳам шикоят кўрсатиб ишламай-
дилар.

Ўртоқ Қўрғон Рустамов бош-
лик бригадда кўнига 7 процент-
га етказиб пахта топширилмоқда.
Бунда кўпмингкилограммчи те-
римчиларнинг катта ҳиссаси бор.
Алима Бердибекова билан Май-
рам Гулзороваларга балии! Улар
теримда катта ҳўрмат қозонмоқ-
далар. Алима бир кўнда 261 ки-
лограммга етказиб пахта терай-
ган бўлса, Майрамнинг терган
пахтаси 204 килограммгача ет-
ди.

Пак Александра бошлиқ бри-
гада ҳаммага танилган азамат ки-
шилар оз эмас. Агар ўртоқ Пак
Александра билан таллашиб қол-
сангиз, у Мавжуда Авазова, Қол-
дигул Сулиева, Фарханди Дада-
боева ваби теримчи қизларидан.
Хан Ёнгин сингари механик-ҳай-
довчилардан маънуу бўлиб сўз-
лайди.

Қолхозда бундай жонқуяр ки-

шилар, чевар теримчилар, маши-
наларни моҳирлик билан бошқа-
риб, юқори кўрсаткичга эриш-
ган механик-ҳайдовчилар ишлаб
топиладди. Шунинг учун ҳам қол-
хоз пахти тайёрлашда районда
қарвонбоши бўлиб бораёпти. Кў-
нига салкам етти процентга ет-
казиб пахта териб топширишни
таъминляпти.

Қолхоз механизаторлари, чевар
теримчилари, шоферлар, трактор-
чиларининг бутун диққат-эътибо-
ри йиллик планини 5 октябрда
шараф билан бажаришга қаратил-
ган. Қолхоз раиси ўртоқ Пак
Ден-Хоб:

— Ҳозир йиллик план 60
процентдан ошди. Бундан бўён
кўнига 6—7 процент, микродора
пахта териб топширишда давом
этиб, теэрoқ маррага етиш чо-
раларини кўрашмиз. Биз механик-
ҳайдовчилар ва теримчиларнинг
моддий рағбатлантириш тадбир-
ларини кўрашмиз, — деди.

Моддий рағбатлантириш
тадбирлари нимадан иборат?
— сўрадик ундан.

— 25 сентябрдан бошлаб қол-
хоз правтениеси теримчиларга
ҳар килограмм терган пахтаси
учун 7 тийиндан ҳақ тўлашга ҳа-
вор қилди. Механик-ҳайдовчилар-
га ҳам ана шундай тадбир қўл-
ланиляпти. Темирини қизигида
уриш керак. Иш жадаллашди,
кейинга сурилиб кетмайди. Хо-
зинги терилган пахта биринчи
сортга ўтади. Шунинг учун қол-
хоз фойда қилса қиладики, зиён
қилмайди. — жавоб берди раис.

Бутуна эмас, қолхозда маши-
налар ишлагани кенг йўл очиб
бериш учун серкўсан пайкаллар-
ни қанамид калий билан дори-
лаш чоралари ҳам қўрилляпти.
Булариинг ҳаммаси пахтаини ёғи-
гарчиликка қолдирмай теэрoқ
териб олишга имкон беради.

А. Абалан фотолари.

ИЛГОР САБЗАВОТЧИЛАР

Районлар	Бир кўнда терилган	Маъсум бошдан	Бир кўнда машинада терилган	Маъсум бошдан бери маш- нада терилган
Оққўрғон	5,00	43,46	5,47	52,06
Ўрта Чирчиқ	4,30	37,78	4,57	40,07
Оржоникидзе	3,66	37,71	—	—
Юқори Чирчиқ	4,30	36,03	9,27	58,10
Бўқа	4,16	33,27	5,19	40,17
Бекобод	3,35	32,43	3,75	29,89
Калинин	4,10	31,93	2,25	21,50
Янгибўла	3,08	29,71	3,02	26,28

Область бўйича 4,01 35,58 4,84 39,75

Тошкент область партия коми-
тети ва область ижроия комитети
районлар, қолхозлар ва совхозлар-
да сабзавот-полн экинлари маҳсу-
лоти, картошка, мева, узум йи-
ғиштириб олиш ва давлатга топ-
шириш юзасидан бошланган мусо-
бада сентябрь ойи иккинчи
ўн кунлиги якунларини қўриб чи-
қиб қарор қабул қилдилар.

Область партия комитети ва

область ижроия комитетининг
кўчма Қизил байроғи Янгибўла
районига (район партия комитети-
нинг секретари Алимов, район
ижроия комитетининг раиси Усмо-
нов, район қишлоқ хўжалик иш-
лаб чиқариш бошқармасининг
бошлиғи Азизов ўртоқлар) берил-

ди. Бу район ўн кунлида саба-
завот тайёрлаш йиллик плани-
ни 74,2 процент, полн экинлари
маҳсулоти тайёрлаш йиллик пла-
нини 100,8 процент, картошка
тайёрлаш планини 14,4 процент,
узум тайёрлаш планини 41,2 про-
цент, мева тайёрлашнинг 73,3 про-
цент бажарган.

сабзавот тайёрлаш йиллик плани-
ни 74,2 процент, полн экинлари
маҳсулоти тайёрлаш йиллик пла-
нини 100,8 процент, картошка
тайёрлаш планини 14,4 процент,
узум тайёрлаш планини 41,2 про-
цент, мева тайёрлашнинг 73,3 про-
цент бажарган.

Қизил байроқ Оржоникидзе
районидан олиб берилди.

Оржоникидзе райони хўжалик-
ларининг сабзавот, полн экинлар
маҳсулоти йиғиштириб олиш ҳа-
мда сотиш, мева, узум узини ва
сотишда, Ўрта Чирчиқ райони хў-
жаликларини эса картошка, саба-
завот, полн экинлари маҳсулоти
йиғиштириб олиш ва давлатга со-
тишда яхши ишлаганликлари қайд
қилинди.



О Ўрта Чирчиқ районидagi Свердлов номидаги колхозда бу йил пахтадан юқори ҳосил етиштириш борасида самарали меҳнат қилинди. Шу кунларда колхоз пахтазорларида бўлар экансиз, қийғос очилган «оқ олтин»ни қўриб қўянгиз қувонади. Сиз қўриб турган чапдаги суратда «зангори кема»лар сўзиб келадиган пахтазор колхозининг 5-бригадасига қарашли. Бригада аъзолари бу йил маъжуд ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лар ёдамида териб олишмоқчи. «Зангори кема» штурвалини дадиллик билан бошқараётган бу қиз Нисонгул Қодирова бўлади. Бу йилги пахта кампаниясида Нисонгул ўзининг «зангори кема»сида 60 тонна «оқ олтин» териб беришга сўз берган. Ҳар кун машина бунерларидан 4—5 тоннадан пахта тўкмоқда.

А. Абалаев фотоси.

ВОКЕН ХИКОЯ

Матёқуб ака қоя ёнисига етгач, отининг жиловини ўнга бурди. От қулоқларини қимирлатиб олди, лаб кетди. Бир оз юрар юрмас у йўрасининг жиловини тортиди. Отдан тушиб, қулоқчинини ечиб юз-қулоқларини ишқалаб-ишқалаб уни яна бостириб қийди. Турган ерида ҳали у оёғини, ҳали бу оёғини уқалаб-уқалаб тепинди. Жоним чиқиб кетай деган эканку деб, аста-аста қадам қўйди. Қалин босган қорда қадам қўйиб мушқил бўлса ҳам, танасига жон киратгандек бўларди. Сўл томондан келадиган из-гирин ҳам, найзасини ўнчалик қаттиқмасди. Унинг барча захри йўрға — Қоплонга урулаётганди.

Қишда ҳам, ёзда ҳам Матёқуб ака доим шу йўлдан юрарди. Бошқалар ҳам, Ямашилга борса, фақат шу сўқмоқдан ўтарди. Ҳа, бундан бошқа йўл ҳам йўқ эди. Ёз пайтида кўзга зўрға ялинадиган бу сўқмоқни ҳозир аниқлаш қийин, ҳаммаёқни қор босган. У ердан гоҳ-гоҳида ўтадиган кишининг изларини изгирин текислаб ташларди.

АНА шу йўлдан Матёқуб ака бундан роса олти ой илгари ўтган эди. У ўшанда шу ерда ртдан тушиб бир пас хордик чикардигди. Тўйиб бўлмас товаракча тикилиб, чўгдек тўшланган лолалар гилемини, чўчқомалар поёндозларини завок шавқ билан томоша қилганди. Тоғ бағридан пастга йўл олган ўйноқчи чашмалар шаловасига қулоқ тикиб, тана ором бағишловчи бу сувардан қафтини тўлатиб-тўлатиб шимирганди, юзларини ювганди.

Ҳозирчи, ҳозир ҳеч нарса кўзга илминмади. Атрофда фақат оппоқ тўшланган қор. У ҳам узоққа бориб қўйиқ оқсон билан тўташиб кетди ҳоло.

Матёқуб ака ботиб кетган оёқларини зўрға тортиб олар, яна қорга тикилиб, оқсига қадам босарди. Йўраси ҳам толиқган қулоқларига дам бергандек, унга тез-тез тикиларди.

Шу залда узоқ юрмаласини сезгач, Матёқуб ака эгар қошидан ушлаб узангига оёқ қўйди. У жоловини бўш қўйиб, эхтиборни отига ташлади. Ахир у бу ерлардан бир марта эмас, бир неча бор Матёқуб акани олиб ўтган.

Матёқуб ака ўнг қўли билан юзига урулаётган қор учқунларини тўсар, гоҳ-гоҳида олдинга қарар, яна қулоқларини юмарди. Қоплон шундай пайида икки қулоқни диқ қилиб, қадамни секинлаштиради. Матёқуб ака игнадек қадалаётган қор учқунларини ҳам, изгирин зулмини ҳам сезмай қолди: олдинда қандайдир қора доғ кўринди.

— Нима бу, бўрмин! Йўқ, бу ерларда бундай пайида у бўлмайди-ку. Айимикан! Наҳотки у ёр-пор топмабди! Наҳотки шу ерда панжасини сўриб ётган бўлса-я! Йўқ, йўқ! Бу нима ахир!

У қўшотарининг ўқдонини кўздан кенчирди. Иккаласида ҳам ўқ бор. Худди Матёқуб акадек от жонивор ҳам кўзини шу қорадан узмасди.

Бироз юрар-юрмас Матёқуб аканинг аъзойи баданига титроқ тургандек, совуқ тер босди. Қаршисида киши гавдаси, ҳа инсон гавдаси кўринди. У узангилар билан отни таганини ҳам сезмай, қолди. Йўрға бўлса қадамни сира тезлаштирмас эди. Матёқуб ака отдан тушиб, катта-катта одам ташлаб олдинга интилди.

Ҳа, у янглишмади. Бу киши гавдаси унга таниш Худойкул аканинг қор босаётган гавдаси эди. У нималар қилади дейсиз. Қор билан роса юзи-қулоғини ишқалади. Қор устида ҳали у томонга, ҳали бу томонга бор қучи билан сон-саноксиз юмалади. Пустин ичидаги чопон, қўйлаб тугмаларини ечиб; кўйрагини ҳам қор билан ишқалади. Барибир ҳеч қанақа натижа йўқ. У мадад истагандек йўрғаси Қоплон

саволага жавоб бермади. У Худойкул аканинг қўлларини ҳали бош томонга, ҳали ёнисига олиб борар, сўнгра бу қўлларни кўкрак устига босарди.

— Тирикми! — яна сўради Матёқуб ака.

— Тирик — деди врач.

Ана шу бир сўз Матёқуб аканинг бир кеча-кундуз қилган меҳнатининг ҳаракатининг баҳоси эди. У ўз меҳнати эвазига бундан ортиқ ҳеч нарса кутган эмасди. Бу унинг учун энг олий ҳиммат, улуг тақдирлаш эди.

Ана вақт ўтган: — Худойкул акам, нафас ола бошлади, — деди пешонасидан дудув оқаётган терларини артиб, шу вақтгача жуда қамқаб врач.

— Барока топ... болаларингиз роҳатини... деярли ҳолос врачга

У ҳар кун, баъзи кунлари бир неча марта шаҳар касалхонасига келиб, илгирилари унга қуш қўрмаган, эндиликда жигарбандидан ҳам азиз бўлиб кетган Худойкулнинг ҳолидан хабар олиб турди. Унинг ўнг оёғини тиззасидан пест-роқдан кесилганда ҳам ўзи тепасида турди.

Худойкул аканинг эси-хуши бироз ўзига келгач, у ораусига эришди: тўйиб-тўйиб гаплашиб олди. Худойкул ака ҳам бўлган воқеани бирма-бир итга чиқди.

— Худойкул, — деди Матёқуб ака ҳазилмоз қилиб, — почтаёгонликни ҳам эплаган киши қиладида, сиз бўлсангиз...

Бемор кўнглини бемор билади, — деганларидек, бу ҳазил Худойкул

хангмонг бўлиб қолишди. Улар дан бири:

— Қандай қилиб! — деса, бошқа бири:

— Энди дам олсин, айтинг, биз қараб турмаймиз, деди.

ЯМЯШИЛНИ тупроғи оғир дейдилар. Бу ерга келган киши тегина кетолмайди. Матёқуб ака ҳам ҳали у хонадондан ҳали бу хонадондан хабар олди. Барча кўтанларда бўлди. У касалхонага келганди Худойкул ака оёққа турган, қўл-тиқ таяқ билан атак-чечак қиле бошлаган эди.

— Жуда эриқдим, юрагим тас қилиб кетазай деди, — салом-алиқдан сўнг шикоятнома арз қилди, у.

— Энди дам олсин, — дейишди — деди Матёқуб ака.

— Мен чарчабманми, нима бу ерда ҳўмиз тортиб ер ҳайдабманми!

— Ҳар ҳолда, улар ҳақ, раҳим қилишайтир. Энди дам ол, дўстим.

— Дўстим дедим-ку, — деди Худойкул ака Матёқуб акага тик қилиб, — дўст ишини қилмайтирсан. Сен почтаёгонли билсанми! У ким? У сен ўйлаган оддий хат ташувчи эмас... билиб қўй! Уни ҳар бир уйда каттадан кичик кутиб туради. Кани сени ҳамма кутиб турадими? Сени фақат чўпонлар кутади. Ҳа улар ҳам қишда чорвага озуқа етмай қолса, ёзда қадуқда сув келмас. Фақат шу вақтда эслайди, ҳолос.

Меники, мени кунда кутишди. Кечасини, кундузи номинани эшитган киши эшигини очиб, мендан олдин асалом дейди. Сен Ямашилга борганинда қим олдинга югуриб келди! Бир уйлаб кўр. Бордини мен бир кун иккичман, эшигини зулфини бузиб ташлагандек бўлишди:

Худойкул ака нима гап, нима-га кўримадигиз дейишди. Ҳа, шундек. Зулайхон билсан-я! Ҳу Чалок кўр томонда турди. Уни ўли Ленинградда, бу йил тоғ ичкенири бўлиб келди. Ҳар ўн кунда бормасам ўш саккиз чакиримдан қилдириб келарди. Йўғон қўтанди! Сиз, фитдинчи айтмасанми. У чўпон. У сендан кўп мени кутади. Кутганда ҳам:

— Кишини бунчалик ташна қилиб қўймади. Мен айтиёторман. Қуруқ қўл қулоққа ёқмайди. Газета журналлардан кўпроқ олиб келинг, дейди.

Ҳе, оғайни, булар денгиздан томи. Айта берсам кун ҳам кеч бўлади, яна тоғ отади. Хулоса қилиб айтсам мен ўз ишимни севман, севганда ҳам жуда-жуда севман. Унинг уйлаб кўр, ахир. Ун йилдан бери Ямашилдагиларни қувончи билан қувонаман, гамига биргалашман. Ҳеч қандай хабарини билсанми! Мени бутун қишлоққа Худойкул ака деб номини чиқазган шу почтаёгонлик-ку, ахир, Қандек қилиб мен касбимдан ақраламан. Мен ҳам уни қадрлашгани шорт.

Ҳали куч-қувватим бор, дўстим, — деди овозини пастлатиб Худойкул ака, — кенжам ўқишни тавомласин, ота касб деб ўргатаман. Энди почтаёгон бўлиш учун фақат кишиларни севиб, ҳурмат қилиш, иссиқ-соғуқ, қору-ёмғирдан қўқмаслик етишмайди, илм ҳам керак. Ҳа у қишини биткэсин.

Шу вақтгача дўстининг сўзига қулоқ солиб ўтирган Матёқуб ака. Худойкул аканинг қовоқлари остида оқаётган гапнинг ёшларига тик қилиб, ўзини тутта олмади. Дўстининг гапнинг ёшларига ўзининг севинчи ёшларини қўйиб:

— Мақсадингиз ет, дўстим, — дедолди ҳолос.

И. УСМОНОВ.



га тикилди. Охириги кучини йиғиб, Худойкул аканинг гавдасини эгар устига ётқизди. Унинг шаловасида оқиб ётган қўлларига қўлоқларини қийғизди. Пустин билан юзларини ўраб бўлган, отга «чў» деди.

Тогдан пастга тушиш мушқиллигини Матёқуб ака гўё энди сезгандек бўлди. Қоплонга узангини ниқ таса ҳам у парво қилмагандек, гоҳ-гоҳида қулоқларини қимирлатиб қўйарди ҳолос.

Агар беш-олти ойда Ямашилга бора олмай қолса, бир нарсасини йўқотиб қўйган кишидек юрадиган, жўраларига бу сўқмоқ йўлларини қўсаватганини қайта-қайта айтадиган Матёқуб ака ҳаётида биринчи бор, шу йўлларни қойиб кетди, Қоплонни ҳам ниқалаб ҳақоратлади.

Тогдан тушган, йўл оғирлик қилди. Ёки тили йўқ жонивор Қоплон ҳам сездими, унинг ўзи йўрғалаб кетди. Улар қишлоққа кирганда ҳўрознинг икки марта қичқиргани ҳам Матёқуб аканинг қулоғига кирмади.

Бироз қуш қўздан оқаётган томон шўларини ҳеч нарса билан теглаштираб бўлмас эди. У инсон ҳаёти билан чамбарчас боғланган эди. Ҳар бир томи қўйлаб устига тушиб, ҳар бир муртини силкиганда гўёки жонсиз гавданинг юрғи теглаётгандек, ёки мурда ҳар нафас олганда яна бир анги севинч томичини мўйлаб қўйиб уни тебратарди.

— Тирик... нафас ола бошлади, — Матёқуб акага шундан бошқа сўз керак эмасди. Бунини у ўз қулоғи эшитишди: Эшитиш-ку бошини тул сўнчилига қўйди. Оч, толиққан, Матёқуб акани энди уйку ўз гирдо-бига гарқ эта олди.

ақага қаттиқроқ ботди. У бошқача-роқ тушди:

— Тўғри, почтаёгонлик осон иш эмас. Бирок ҳеч ким мендан шикоят этгани йўқ шикийли! Тўғри мана шунча кун бўлдики, почтага ҳеч ким келмаган бўлса керак. Газета, хатлар уюлиб ётибди, дегин! Гуноҳим анашу. Мен соғайиб кетай. Матёқуб. почтаёгон қандек ишлаш лисини кўрсатаман. Икки-уч кундан бери тушишда кишилар мени нуқул қойишди. Нега ҳафтада бир марта хат олиб келасиз? Нега икки марта олиб келмайсиз, деб. Улар ҳақ. Уримдан турай сenga почтаёгон қандай ишлагини кўрсатаман!

МАНА у Ямашилга кетаётди. Дўстининг илтимосига биноан почта бўлимига кирди. Йиғилиб ётган почта икки хуржунга зўрға сизди. У бориб почтани топишарди. Воқеани хикоя қилиб беради. Ҳўш, сўнгра Худойкул яна почтаёгон бўлиш ишлайди, дейди! Ахир ўзи шундай деди-ку!

Матёқуб ака дўстининг айтганини қилди.

Воқеа жана бундек бўлган экан, — деди у, — Ямашилда қилганларига қараб, — у йўлга чиқкандан бошлаб бўрон кўтарилибди. Изгирин бораган сари қуяйиб куз очилганда, Яқка оёқ қосиб етиб келганда оёқлари ақашиб бўлибди. Эгардан зўрға тушиб бир икки қадам қўйибди ҳолос. Эшаги бўлса тўхтамай кетаверибди.

Матёқуб аканинг хикоясини ҳамма тинглади. У Худойкул почтаёгон қандай ишлагини энди кўрсатаман деди, — деганда ўтирганлар

тиклиб ўтирган Матёқуб ака. Унинг қовоқ оралиридан юмалаб-юмалаб чиқадиган марварид томиқлар қилиқдек турган мўйлабни йилтирлатиб юборган эди.

Унинг қўздан севинч ёшлари биринчи бор оқаётгани чўй. Унга ҳўкумат муқофоти — ордени кўкрагига қадаб табрикланганда сўз ўрнига қўздан оққан муноқ-мунчоқ ёш билан жавоб берган эди. Бир неча йил илгари Ямашил йўлида кетаётганда бўйриллар-галаси хўжум қилганда йўрғаси орқа оёғи билан девдек бир бўрини тепиб, бошини қатгини чиқазиб юборганда бошқалари титирайчақ бўлиб теглаиб кетганди. Шунда ҳам қаҳри қаттиқ Матёқуб ака Қоплоннинг бошини силаганда қўздан томиқлар оққанди. Булар фақат гоҳ-гоҳида, шунга ўхшаган воқеаларни эшитсанига ёдига келиб қоларди ҳоло.

Бироз ҳозир қўздан оқаётган томиқ шўларини ҳеч нарса билан теглаштираб бўлмас эди. У инсон ҳаёти билан чамбарчас боғланган эди. Ҳар бир томи қўйлаб устига тушиб, ҳар бир муртини силкиганда гўёки жонсиз гавданинг юрғи теглаётгандек, ёки мурда ҳар нафас олганда яна бир анги севинч томичини мўйлаб қўйиб уни тебратарди.

— Тирик... нафас ола бошлади, — Матёқуб акага шундан бошқа сўз керак эмасди. Бунини у ўз қулоғи эшитишди: Эшитиш-ку бошини тул сўнчилига қўйди. Оч, толиққан, Матёқуб акани энди уйку ўз гирдо-бига гарқ эта олди.

Воқеа жана бундек бўлган экан, — деди у, — Ямашилда қилганларига қараб, — у йўлга чиқкандан бошлаб бўрон кўтарилибди. Изгирин бораган сари қуяйиб куз очилганда, Яқка оёқ қосиб етиб келганда оёқлари ақашиб бўлибди. Эгардан зўрға тушиб бир икки қадам қўйибди ҳолос. Эшаги бўлса тўхтамай кетаверибди.

Матёқуб аканинг хикоясини ҳамма тинглади. У Худойкул почтаёгон қандай ишлагини энди кўрсатаман деди, — деганда ўтирганлар

О Оч қечра билан боқаётган бу қиз Қалин районидagi генерал Собир Раҳимов номидаги колхознинг пешқадм сўт соғувчиларидан Азиза Қодировадир. У 16 беш ситирдан шу қушгача 2 минг килограммдан сўт соғиб олди. Меҳнатсеварлиги, ўз ишига оқилона муносабатда бўлиш туфайли Азиза хўжалик аъзолари орасида ҳўрмат-этибор қозонмоқда.

И. Абдуллаев фотоси.



СОВЕТ МАҲСУЛОТЛАРИ ЖАҲОНГА

ТАСС мухбирлари хабар қилдилар.

Бизнинг қорхоналаримиз чет эллик заказчилар билан турли соҳаларда ва кенг қўламада алоқа боғлаб туришмоқда. СССРда тайёрланган турли-туман маҳсулотларни самолётлар, поёзлар, пароходлар жаҳоннинг даярли юз мамлакатига элтиб беришмоқда.

Ҳаҳрамон вьетнам алоҳида ўрин олмақда. Вьетнам ҳали учун маҳаллати бўлган ҳозирги кунларда қардошларча бирдамлик ҳўст-туғуларига элтиб-тошган совет кишилари ўзларининг интернационал бўриларини муқаддас билиб бажармоқдалар. Қардош мамлакатнинг закатлари тезкорлиги билан бажариб беришмоқда. Вьетнамга атайган маҳсулотлар эврдикнат-этибор билан ҳамшира муддатидан олдин тайёрланмоқда.

Ўзбекистондан Вьетнам Де-

мократик Республикасига қўп-ринимон қранлар, доридармонлар, электр ускуналар юборилмоқда. Вьетнамлик дўстлар Ҳабаровскдан ва Комсомольск-Амурдан дизеллар, автомат станоклар, қувватли ускуналар ва электронабел олинмиб турибди. Анега трактор заводи қўп миқдорда трелер тракторлари юборди.

Совет Иттифоқи қорхоналари билан социалистик мамлакатлардан қорхоналар ўртасидаги алоқалар кенгайиб бормоқда. Могилавадиги Киров номидаги автомобил заводи машина-созларни Кремниково компанияси металлургиянинг закаси билан ўлган электр қўп-ринимон қран тайёрлаб беришмоқда. Ленинград тепловозозлик заводи Болгариядан ана шу қорхонага 750 от қучига ага бўлган ва гидравлика ёрдамида ишлайдиган «ТГМ-3А» тепло-

возларидан 16 тасини етказиб беради. Бу тепловозларнинг етказиш тайёрлаб жўнатилди.

Москвадаги Лихачёв номидаги автомобил заводининг коллектив қардош Монголияга юк автомобиллари, уларга керакли запас қисмлар, рўзгор электр холодиликчилари юбормоқда. Пенхьян кинотеатрлари Самарқанддаги «Кинал» заводидан аппаратлар олмақда.

Қоломадаги Қўйишев номидаги завод ишлаб чиқарган юк ортиш машиналарини олувчи чет мамлакатлар орасида Югославия, Болгария, Вьетнам, Демократик Республикаси, Бирлашган Араб Республикаси, Бирма бор. Йил бошидан бери шу мамлакатларга 200 тадан ортиқ машина юборилди. Қўб қорхонанинг энг катта заказчи бўлиб қолди «Красный богатырь» заводи бу йил Африкага атайган миллион жуфтдан ортиқ пойафзал юбор-

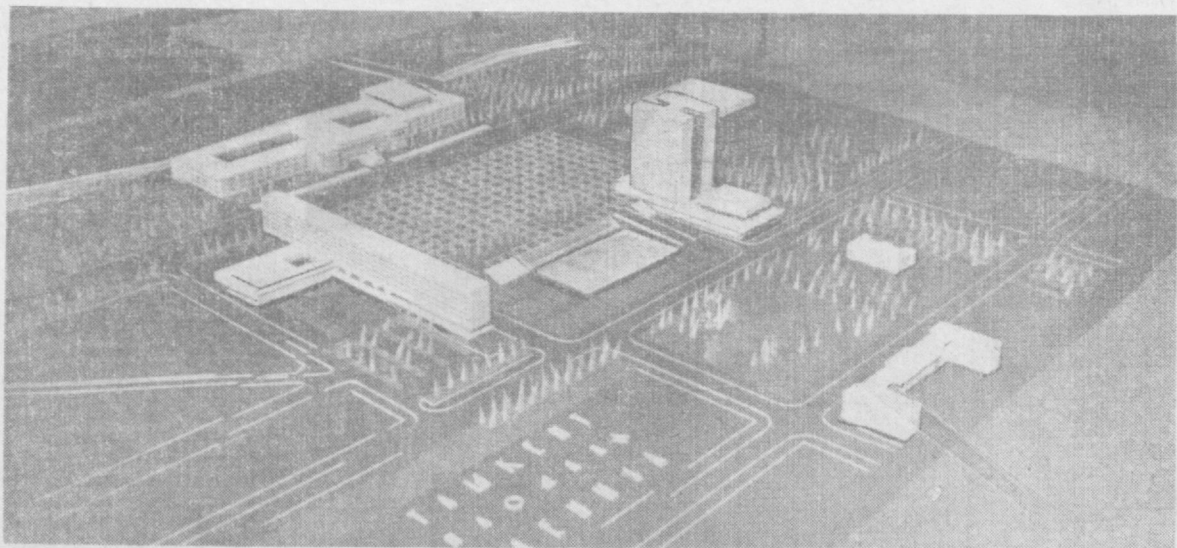
ди. Пойтахтдаги бу қорхона неча йиллардан бери дўст мамлакат аҳолисини пойафзал билан таъминлаб беришмоқда.

Беш йилнинг биринчи йилида Қозогистоннинг рангиди ва қора металлларини Оснэ, Африка, Европ ва Америкадаги 35 мамлакат сотиб олади. Бирлашган Араб Республикаси биринчи марта Қозогистон руҳи хардорлари рўйхатига кирди. Ижора пўлатидан Асвон электр стаясини учун улкан гидидракларнинг қисмлари тайёрланади.

Совет Иттифоқи Ҳиндистон билан кенг миқёсда ва хилма-хил товарлар билан савдо қилмоқда. Вьетнамдаги электр пайнандлаш ускуналари заводи Бомбайдаги «Жеймс инжиниринг» фирмасининг заказини бажариб бўлди. Рязандаги иссиқлик асбоблари заводи техника процессларини контрол қилиш ва тартибга солиш учун

керакли турли приборларнинг йигирмага яқин типини мунтазам суратда Ҳиндистонга юбориб турибди. «Рязаньмет» заводи бу мамлакатга металл қишмалари юбормоқда. «Уралмаш» заводининг инженерлари Бокародаги завод учун автомобил тунукасини соғуқ прокат қилувчи станцияни лойиҳасини тузиб чиқдилар. Бу станция йилга 1 миллион 700 минг тонна маҳсулот тайёрлаб бера олади. Совет Иттифоқи ёрдамида қўрилган бу завод «Уралмаш»нинг Ҳиндистондаги яна бир «қариндоши» бўлади. Самарқанд заводи бу мамлакатга болалар учун шифобачи консервалар юбормоқда.

Москва, Ленинград, Киев, Бому ва билик йирин сановат марказлари чет элларга турли маҳсулотлар юбормоқдалар. Совет мармаси бутун дўнға манзур бўлмоқда. (ТАСС).



„САБР КОСАСИ“

Телевизион театр ўзбек театр санъатининг энг ёш, новатор, истиқболли порлоқ туридир. У катта тарихга эга бўлган завардист санъатимиз даргоҳида ўз ўрнини топишга, ўз иқодий қиёфаси, репертуари ва услубига эга бўлишга астойдил интиломоқда. Шунинг қувончли, телестудияда бир қатор сергайрат, иқодга ташна, режиссарлар бий ёш актёрлар ва режиссёрлар ишлаган. Уларнинг ташаббуси ва меҳнати туфайли бир қанча телевизион спектакллар яратилди. Албатта, бу спектаклларнинг ҳаммасини ҳам талабга жавоб беради деб бўлмайди. Бу табиий, зотан телевизион театр иқодкорлари ҳозир изланиш йўлидадир.

Яқинда кўрсатилган «Сабр косаси» телевизион спектакли колледжнинг мана шу изланиш йўлидан дидил боратганлигини намоён қилди.

Спектакль таниқли адиб Александр Удаловнинг «Сабр косаси» романи асосида яратилган. Инсценировка автори ва уни сахналаштирувчи ёш режиссёр Мақсуд Юнусовдир.



Авалло шунинг керакини, материал тўғриси талланган. А. Удалов ўз асарига ўзбекистоннинг Октябрь инқилоби арафасидаги мураккаб ҳаётини, ўзбек ва рус халқлари тақдирининг бирлигини, улар ўртасидаги дўстлик изидларини, оддий кишилар қисмати ва улар оғинининг ўсиб

боришини тўлақонли образларда акс эттирган. Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги олдиндан бундай асарнинг инсценировка қилиниши яхши.

Инсценировкачи асарнинг асосий воқеалари ва образларини телевидение хусусиятларига мос равишда жонлантиришга муваффақ бўлган. Шунинг каби, у телекameranнинг кўпроқ йирик планда ишлагани назарда тутилган ҳолда биринчи галда қаҳрамонларнинг фикрини, маънувияти тўғрисидаги руҳий ҳолат ва ички кечинмаларини, мулоҳаза ва муҳокамаларини, ўй ва ҳаёлларини тасвирлашга интилади сезилиб туради.

Инсценировкачи рус иншиси, революционер Кузьма Захарович рус кизи — врач Надежда Сергеевна ва ўзбек йигити, маҳаллий боенлардан Нисомбой образларига алоҳида эътибор берилган. Аммо шу билан бирга турли тақдир ва феъл-атворга эга бўлган бир қатор оддий кишилар образи ҳам мавжудди, натижада инсценировка қаҳрамони сифатида меҳнаткаш халқ оmmasи гавдаланган. Спектакль Туркистон халқлари тақдирини энг масъулиятли ва ёрқин бўлган Октябрь революцияси арафасидаги тарихий даврини ўзига хос воситалар билан акс эт

тиради. У рус аёнчаларининг ҳамдардлиги туфайли ерли бойларни ва колонизаторларини енгиб, озодинка қилди, деган гоя билан сўғорилган.

«Сабр косаси» воқеа ва образларига бой, чинакам ҳаяжонли ва қизиқарли спектаклди. Бунда режиссёр М. Юнусовдан ташқари

Телевизион театр

унинг ёрдамчилари Г. Шокиров, Э. Холмиков, операторлар Н. Саъдуллаев, И. Алиев, И. Шонютов, расмю Ж. Тахтаров, гримёрлар С. Жалилов, С. Девлатов, З. Приходьколарнинг хизмати катта.

Спектаклнинг бир қатор ютуқлари актёрлар иқродчилигига боғлиқдир. Тўлақонли характерлар, маъмули оммавий сахналар яратилган. Иқродчилик ҳақида гапирмоқчи эканмиз, аввало Кузьма Захарович билан Нисомбой образлари устиде тўхтаб ўтиш лозим. Режиссёр-инсценировкачининг нияти, иқродчиларнинг маҳорати туфайли революционер Кузьма Захарович билан камбағаллар душмани, йирик феодал Нисомбой

образини спектаклнинг марказини ишғол қилган.

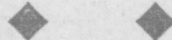
Кузьма Захарович образини телевидение орқали қатор образлар яратиб яхши таъриба ортирган ва томошабинларга таниқли қолган Саъдулла Аноркулов яратган. Актёр ўз қаҳрамони Кузьма Захаровични меҳнаткаш халқларнинг озодинки учун курашга умрини бағишлаган, катта қалб ва иродага эга бўлган, камтарин, олийжаноб тадбиркор ва жасур рус революционерини сифатида меҳрмуҳаббат, дид ва фаросат билан гавдалантиради.

Саъдулла Аноркуловнинг Кузьма Захарович иқодий қушлар ўртасида қанча муътабар бўлса, Саттор Ўлжабоевнинг Нисомбой хиллакор душман, оsonлиқча жон бермайдиган хилдан. Мазкур тақдир жуда тўғри, зотан душман қанча қучли қўрсатилса, иқодий қушларнинг кураши шунча янқол кўринади.

Хуллас, спектаклнинг муваффақиятлари анчагина. У телекameranнинг бурунги асарларидан ўзининг бир даража етуқлиги ва иқодийлиги билан ажралаб туради. Аммо спектаклда жиддий камчиликлар ҳам борки, шулардан айримлари ҳақида тўхталиб ўтмоқчимиз.

◆ Табиий офат туфайли пойтахтимизнинг Ленин майдоини ҳам қаттиқ жароҳатланди. Қатор бинолар шикастланди. Шаҳримизни қайтадан бунёд этиш борасида Қизил майдоннинг жамоли тубдан ўзгаради. Янги кўпқаватли маъмурий бинолар қат кўтаради. Шу кунлари Ленин майдоинида қурилиш ишлари жадал олиб бормоқда. 9 қаватлик маъмурий бино кундан-кунга кўкка бўй чўзмоқда. Сиз кўриб турган бу суратда Ленин майдонининг келажакдаги кўриниши тасвирланган.

А. Абалиев фотоси.



◆ Камчилликларнинг аксарияти инсценировкадан келиб чиққан. Мақсуд Юнусов романидан барча қизиқарли воқеа ва персонажларни қамраб олишга ҳаракат қилиб, инсценировкани майда кўринишлар билан тўлдириб ташлаган. Воқеалар ёйилиб кетган. Ортиқча эпизодлар ҳам учрайди. Масалан, Петербург сахнасининг нима кераги бор? Унинг мазмунини Надежда бемалол ҳикоя қилиб бериши мумкин.

Инсценировканинг, бинобарин спектаклнинг камчилиги бугинамас. Ёнр катта нуқсони шунки, асосий қаҳрамонлардан бири Қурбан образи чинмаган. Шунингдек, эшон образи нотўғри талқин этилган. Воҳид Қодиров иқросидаги эшонда биз на салобатини, на савлатини кўраемиз. Артистнинг тилида айтаётган гаплар, у яратган қиёфага сира тўғри келмайди.

Хулоса қилиб айтиш керакини, телевизион театр революцион темага бағишланган йирик асар яратиш йўлида меҳнат қилган. Аммо уни Октябрь революциясининг юбилейига муносиб совға қилиш учун иқодий ишчи давом эттириш керак. Шубҳа йўқки, телевизион театр иқодкорлари «Сабр косаси» спектаклининг савиясини кўтаришига эмас, шу сингари яна янгида-янги асарлар яратадилар.

Муҳсин ҚОДИРОВ.

Ўнги шеърлар

Ю Р Т И М

Сахий қўшиниқдир меҳринг тимсоли,
Шод кулнинг жаранги — боллар шовқини.
Хуснинг эса мангу баҳор жамоли,
Сабо куйга солар меҳнат шавқини.
Эзинг ҳам баҳордир, баҳоринг ҳам ёш,
Кузда тошар оппоқ олтин дорёсин.
Чексиз далаларга солиб гуздирос
Янграб ХВСнинг пўлат нидоси.
Ороғ бағишловчи тану-жонимга
Дилбар мақомларинг, дилбар сонинг бор.
Меҳринг оташини хонадонимга
Уфуриб турувчи газинг бор.
Онажон, нозанин қизлар қошини
Анджон нефти-ла этмасанг қаро.

Кўзга ятирмасанг шарқ қўшини,
Ахир бўлармидим шунчалик шайдо?
Қудратингга қудрат қўшмоқлик учун
Тер тўкиб зафарлар этмасанг тортин.
Дарёларнинг бўйи бўлганда салқин
Қандай чиқараман оқшомлар хорқин?
Бекобод қўйинда оташ, чўғ аро
Биласин шимариб қўймасанг металл.
Болга тўлган шарбат меваларинг о,
Лабларимга қандай лаззат бахш этар?
Олт ичаман она! Оналик меҳринг.
Ёрут нуринг, сўзинг ва тузинг ҳақин.
Сенга бағишлайман қудратим, зеҳним.
Эй, Шарқнинг машаали, сен яна балқ!

Юсуф ШОМАНСУР.

СЕН НЕТГАНДА...

Яна сафар анжонини олиб,
Кетар бўлдинг анча олсига.
Синамоқчи бўлиб бардоним,
Яна қўйдинг менни холисига.
Қўшинг айтсам чиқмас жаранги,
Шодлигини ола кетдинг, ёр.
Ороғимни олиб, дилимга
Хўжрон дардин сола кетдинг, ёр.

Юрагимнинг чеккан оҳидан,
Яна бериб қалбга тасали,
Кўёш билан бирга тураман.
Илк бор қулиб, сочганида нур
Нигонининг аксини кўраман.
Шабодадан сўрайман баъзан,
Хабар берса деб сендан зора.
Билсанг қалбада ушбу соғинчдан,
Муҳаббатим ортар минг бора.

Муҳаддас АБДУСАМАТОВА

Ғ У Н Ч А

Нега юлдинг гул гўнаҳсини,
Нима эди айт унда гўноҳ?
Сезмадингми тортган оҳини
Солмадингми дардига қўлоқ?
Янги бир гул очилмай хали

Қўзини юмди сенинг қўлингдан...
Муҳаббатинг янги гавали
Қолиб кетди бўлбул тилдан!

Темур УБАЙДУЛЛАЕВ.

Севмасанг ҳам онаси...

(Х А З И Л)

Гоҳ борадан бироз кечиниб,
Қўшини таниф этганда меҳмон.
«Кайнонанигиз севмас экан» деб,
Шунда майта ёзар дастурхон.
Келганда гапнинг хонаси,

Дейман: тўғри қўшинининг сўзи.
Майли севмасанг ҳам онаси,
«Севиб қолган эркакот қизм,
Розикан РЎЗИЕВ.

УЛКАН САНЪАТКОР

Д. ШОСТАКОВИЧ ТУГИЛГАН КУНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

Д. Шостакович кишиларга таниш, у жуда кўп ишчандаларнинг сеvimли композиторидир. Унинг симфониялари, опералари, балетларида, хуллас, композитор басталаган каттаю-ички асарларида давримизнинг мураккаблиги, юшларимиз кураши ва меҳнатининг жасорат тўла саҳифалари, инсон руҳининг бутун бойлиги, унинг куч-қудрати ўзининг тўла ифодасини топади.

Композиторнинг 19 ёшида яратган энг биринчи симфонияси дарҳол тинловчилар томонидан қизгин кутиб олинди. Уша вақтдаёқ бизнинг санъатимизга дидил қадам қўйган Шостакович ана шу асар иқро этилганда сўнг неча минглаб музика ишчандаларига таниш бўлиб қолди. Жаҳоннинг энг катта дирижёрлари Петергоф консерваторияси студентининг ана шу «диплом

иш» билан қизиқиб қолди. 1927 йилдаёқ бу асар Берлинда, Нью-Йоркда, Филадельфияда машҳур дирижёрлар раҳбарлигида оркестрлар томонидан иқро қилинди.

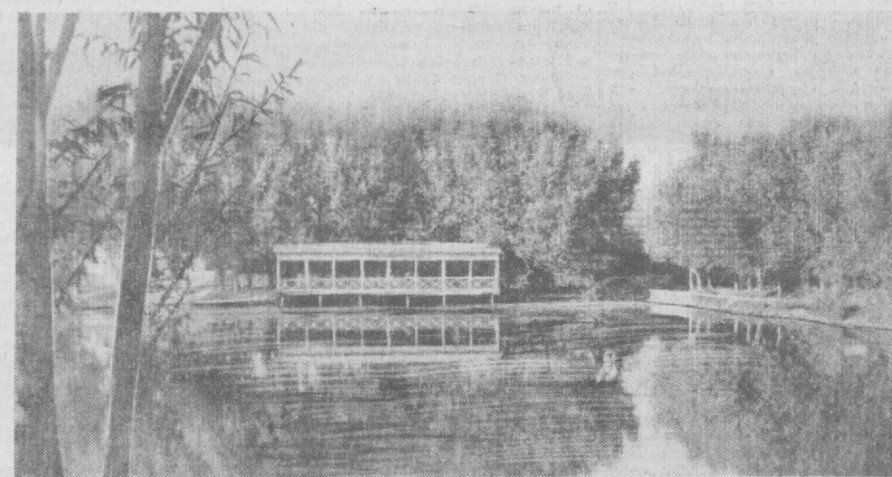
Шундан кейин композитор қатор симфониялар яратди. Унинг 30-йиллар бошида яратган ва ҳозирда қатор совет ва чет эл театрларида иқро этилаётган «Катерина Измайлова» операси катта муваффақият қозонди.

Урушнинг шиддатли йиллари Шостакович Ленинград мудофаасида иштирок этди. У ўт учирш мудофаасининг жангчиси эди. консерватория профессори ва студентлари билан мудофаа ишхотларини қўришда ҳам қатнашди. Шостакович фашизмга қарши аёвсиз курашгаётган совет халқининг жасорати, мардлиги, бардоши ва садоқатининг гувоҳи бўлди.

Унинг Еттинчи симфонияси ана шу курашга қўшилган катта ҳисса эди. Ленинград симфонияси номини олган бу асар совет кишиларининг урушдан аввалги тинч иқодий меҳнатини маҳд этди. Фашист босқинчиларга қарши қаҳрамонона курашнинг улутворлигини қўлайди.

Урушдан сўнгги йиллари Шостакович яна қатор симфониялар яратди, фортепиано, скрипка, виолончель ҳамда оркестр билан иқро этиладиган концертлар яратди. Унинг Октябрь 40 йиллигига аталган «1905 йил» симфонияси эса 1958 йили Ленин мукофоти билан тақдирланди.

Шостаковичнинг бутун иқоди новаторлик руҳи билан сўғорилган. У рус музика маданиятининг энг яхши традицияларини давом эттирди. Унинг бутун таланти мана бир неча ўн йиллардан бери халқимизга хизмат қилиб келмоқда.



Бу сўлим оромгоҳ Оқдўрғон районидеги Димитров номли колхознинг ёзлик қизил чойхонаси.

А. Тўраев фотоси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ТУРИСТИК ВАГОН

Ўрта Осиё темир йўлида иссиқ йилмига мослашган туристик вагон синновдан ўтмоқда. Унинг ажойиб томони шундаки, икки қаватлидир, туристларнинг саёбат қилишига мўлжалланган. Пастки қаватда тўрт ўринди хоналардан етти таси жойлашган. Ҳаммаси бўлиб 28 турист ҳордиқ чиқаради. Юқори қавати эса ойналанди, у орқали табиат манзараларини бемалол томоша қилиб кетиш мумкин.

А. КОМИССАРОВ.

ШАҲСИЙ МАШИНАЛАР УЧУН ГАРАЖ

Шаҳар иқроия комитети шаҳсий машиналари бўлган меҳнат қашларнинг илтимосларига жавобан йирик автомобил гаражи қуришга қарор қилди. Қилонзор районининг Қурилиш кучаси ёнида бунёд этилаётган бу гараж икки қаватли. Бунинг учун икки гектар ер ажратилди.

Гаражини қуриш Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрига жиммасига юклатилди. Министрини гараж атрофини ободлаштириш — йўллар ва тротуарлар қуриш, ирригация тармоқлари очиш, кўкчаларни тозирш юзасидан ҳам ишларни амалга оширади.

А Я Н Ч

(ИНТЕРМЕДИЯ)

(Хилват кўча. Яхши кийинган бир йигит ўтаётган эди. Қаршисидан безори чиқиб қолди. Безори ўзини мастликка олиб унга яқин келди).

Безори — Хў олифта, қаёқдан келаясан?

Йигит — Ишдан, Безори — Мени танийсан а?

Йигит — Танимадим.

Безори — Ҳий! Мени танимайдигани ҳам бор эканми? Таниб қўй, мен! Мен! Соатинг неча?

Йигит — (соатига қараб) 10 дан 20 минут ўтди.

Безори — Нотўғри. Ҳозир яхши соат бемалол 11 бўлди, қани менга берчи, қизганимга кўриб бераман! Бери деяман!

(Безори соатга қўл чўзади. Шу пайт қўлига қизил таққан икки дружинник пайдо бўлади).

Дружинник — Тўхта, ўзурован! Неге у йигитга тармашасиз? (Безори бўшашиб дружинникка қарайди).

Безори — Тармашётганим йўқ. Ўз танишим, шунчаки ҳазиллашиб турибмиз.

Дружинник — Соатига қўл чўзасиз-ку!

Безори — Ҳе, соатини сўрадим, неча бўлди деб. (Йигитга кўз қиқир). Тўғрими?

Йигит — (Кўз безорида). Ҳа, соатини сўрадилар.

Дружинник — Сиз бермадингиз?

Безори — Мен унга соатининг бери, деяманми, соатинг неча? деб сўрадим.

Дружинник — Менга ўргатма деб безори! (Қўлтиқдан олди).

Безори — (Йигитга қараб) сиз ҳам бириг борасиз.

(Безорининг ранги кув ўчиб, даъвогарга олайиб қарайди).

Йигит — (безоридан чўчиб) мен бормайман, шойиб турибман.

Дружинник — Йўқ, бириг бора-сиз.

Йигит — Вақтин эиқ, раҳмат оғайин, овоза қилмаган.

Дружинник — Ахир сиз даъвогарсиз, бириг бориб бўлган воқеани тўла айтиб беришингиз керак.

Йигит — Ҳе, айтаяман-ку, вақтин эиқ. Ҳайр. (Кетмоқчи бўлади, безори жонланиб, ер тағидан йигитга гала-ти қараш қилиб тиркайиб турар эди).

Дружинник — Ҳай ўрмон!

Йигит — Раҳмат дўстим, хотини сержанкам, кечинсам хафа қилади.

(Дружинникнинг ганага қўлоқ сойма давогар жўнаб қолади).

Безори — (Ўзини тўтиб), Неге мен ушласан, қўйвор!

Дружинник — Йор?

Безори — Қаёқда?

Дружинник — Билмайсанми?

Безори — Нимасам, бирозга тегмасам, кўчада кўрсанг тутиб кетаверасанми, айбон нима?

Дружинник — Неге уни соати-еиқини?

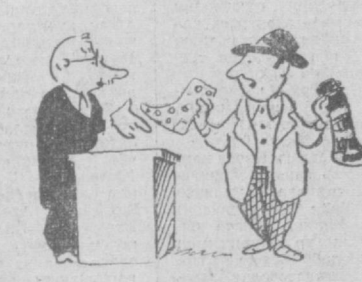
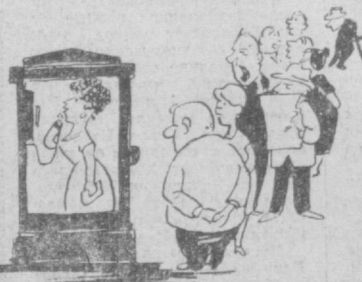
Безори — Кимни соатига ёпишмади? Қани даъвогар борми?

Дружинник — Даъвогарнинг аяқлигини тилигини узун қилиб қўйди-а?

Бу билан кутулмайсан!

Жамолдин АСОМИДИНОВ.

„КРОКОДИЛ“ САҲИФАСИДАН



— Кел, гапашаверайлик, бу ерда мейинг янги причёскамни томоша қилиш учун одамлар йиғилишди.

А. Трулин чизган расм.

Ивгогаринг сўнгги аноним хати.

Г. Норин чизган расм.

— Сиз менга ҳар хил носни берибсиз-ку! — Ие, сизнинг оёғингиз бир хилми?

М. Вайсберг чизган расм.

— Мана сенга, мана сенга! Тўпни дароздан ташқарига теп-ма! Ю. Узяков чизган расм.

Реклама Эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

25 СЕНТЯБРДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА
Рус тилида: 10.30 — Физкультура билан шугулланиш, 10.55 — Термон (болалар учун), 11.20 — Бахтиёрлар уйда (ишчининг оила учун), 11.50 — Резинка бола (кинофильм), Рус тилида: 13.05 — Куча қатнов қондаларига риол қилинг, 13.20 — Тош гул (бадний фильм), 13.40 — Телевизион янгиликлар, Рус тилида: 17.40 — Хизмат, сехрар (олдид-оммабон фильм), 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.15 — Реклама ва эълонлар, 18.20 — Суздалда бир кун (художатли фильм), 18.40 — Гелена. Великано, ва ва Эмил Горевец куйлайди, 19.10 — Машина-соллар, байрамнингиз муборак (иштинриш на концерт), 20.40 — Телевизион миниатюралар («Вилли» студияси), 21.20 — Яхши халқлари куйлари, 22.00 — Эртаги кун программаси, 22.05 — Новости дин (киножурнал), Кўприк нурилади (бадний фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
13.00 дан — Москва нурсади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Уруш ва тинчлик — САНЪАТ САРОНИ (иенг форматда рағли бадний фильм, икки қисмдан иборат 1-серия, кундуз ва кечкузру).

Бугун янги аттракцион — «КОМ

СОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечкузру)

Гилпобрат қасами — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечкузру), «МОСКВА» (кундуз ва кечкузру), «Еш ўнитувчи саргузашти» — «МОСКВА» (кундуз ва кечкузру), «ЕЗГИ БИНОДА» (иенг соат 8.20 минут ва 10 да) Аршин мол.олон — ТЕЛМАНОМЛИ.

Альп қиссаси — ПУШКИН НОМЛИ.

Римлик журналист — «УДАРИН».

Бугун — янги аттракцион — «ФЕСТИВАЛЬ».

ТЕАТР

ХАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 25. IX да Ой тутилган тунда.

ПУШКИН НОМЛИ ПАРҚДА

25. 28. 29. 30 сентябрда
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМО.
НИЯСИ ВА ЭСТРАДА
АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концертларда: Олмахан Хантова; Манзура Мўминова, Дилбар Абдуллаева, Тухта Рисметова, Камрат Отабеов, Исом Садриев, Исмоил Бойназов ва бошқалар қатнашади.

Ўзбек халқ чолгу ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.